

नाम :- गुजरिया किर्या राजेशभाई

सेमेस्टर :- sem - 6 (T.Y)

शीट नं :- 158

PRN नं :- E23030001100283

विषय :- COC

पेपर नाम :- Banking and Finance

पेपर कोड :- MJ - BAF - 102

गुभरिया किया राजेशभाई / 12.9.2020

1-1 विशिष्ट प्रकारना आइकी विशी विस्तृत नोंद लयी.

→ आइकी मुख्यचे 8 प्रकारना श्रेय छे, जेनी विस्तृत माहिती नीचे मुख्य छे.

1. नाना आइकी
2. अल्पज्ञा आइकी
3. अंध आइकी
4. परज्ज्ञान भरिना आइकी
5. पागल / मानसिक शैली अस्वस्थ आइकी
6. अंधेर पातुं अने तेना धारकी
7. पार्टनरशिप कर्म आइकी
8. हिंदु अविभावि कुटुंब आइकी

1) नाना आइकी :-

* नाना (minor) कोण छे ?

- भारतमा 18 वर्षनी नानी उमरनी व्यक्तिने कायदा ईकल 'नाना' केलामां आबले छे. (मदीयन मजदुरीय अक्ट, 1875 अने मदीयन कॉन्ट्रिक्ट अक्ट, 1872 नी कलम 17 प्रमाणे.)
- नाना व्यक्ति पोताना नामे करार करी सकता नथी. अरने जेक पातु पुत पोताना नामे अकेला सनाथी सकता नथी.

ગુજરાતી ક્રિયા શબ્દોના અર્થ | H. N. ગુપ્તવકાણ

* જાનું બેઠક ખાતું કેવી રીતે ખોલાય ?

- ખાતું માનાના નામે ખોલાય પડ્યા તેના માતા - પિતા કે કોઈ દ્વારા નિમાયેલ ગાર્ડિયનની સાથે ખોલવું પડે.
- ખાતાનું નામ ખોલાય આ રીતે.
- "માસ્તર રાફલ શાહ) નાના દ્વારા ગાર્ડિયન શ્રીમતી પાર્વતીબેન શાહ "
- અથવા 'મિમ કિટ્ટી પરેલ by wither & નવતપર જવવરદાંવા શ્રી. mahesh bhani પટેલ."

* ૧૪ વર્ષ પુરા ચાલ ત્યારે શું ચાલ ?

- ત્યારે નાની વ્યક્તિ ૧૪ વર્ષની ચાલ છે.
- બેઠક તેને પરત લખે છે કે જે "શ્વે તમે વા પુખ્ત થાયા છો, નવું કામ કરાવો."
- નવી સફી આપવી પડે.
- જુનું ખાતું બંધ કરીને નવું ખાતું ખોલવામાં આવી અથવા જુનું ખાતું જા પુખ્ત ખાતામાં ફેરવાય.
- શ્વે ગાર્ડિયનની જરૂર નથી, બધું પોતે ચલાવી શકે.

* મહત્વના નિયમો :-

- નાના પોતે લોન લઈ શકતા નથી.
- નાના જીમને લોન આપવાની ગેરંતરી આપી શકતા નથી.

ગુરુરિયા ક્રિયા માં રાજરાભાઈ / ૧૨.૧૧.૨૦૨૦

- નાના નોમિની તો બની શકે છે, પણ ખેતી ૨૪ વર્ષ પછી જ મળે.

- આ રીતે બેઠક નાના શાક્ષીના હિતોને રમણ કરે છે અને કાયદાનું પણ અંતન કરે છે.

૨) અભણ ગૃહિકો :-

* અભણ વ્યક્તિ કોણ છે ?

- જે વ્યક્તિ વાંચી-લખી શકતા નથી અને પોતાનું નામ પણ લખી શકતા નથી, તેને બેઠકોમાં 'Ineligible Person' કહેવામાં આવે છે. આવી વ્યક્તિ સારી કમ્પાને બદલી આંગલીના રીપો આપે છે.

* આંગલીના રીપોના નિયમો (RBI અને બેંકના નિયમ પ્રમાણે) :-

- પુરુષ → ૬૫ વર્ષની અંગુડી

- સ્ત્રી → ૬૦ વર્ષની અંગુડી

- રિપું લીધા પછી બેઠક કર્મચારી લખે છે.

* ખાતું ખોલવાની પ્રક્રિયા :-

- કોરો કરી ખાતું ખોલવાના કાર્યમાં પર અને ૬૬ (વર્ક) પર

- સ્પોદમાં સ્પોદ રાજસ્થાન કરી જે લખા શકે.

- વીડિયો ૧૨૪૮ પણ કરાવી શકાય.

ગુજરાત રાજ્ય સરકાર / મ.શ. ઈપીએલસીયુવ

૩) અંધ ગ્રાહક :-

- અભણ લેખિતથી બિલકુલ અભંગ - અંધ લેખિત બેંકમાં સંપૂર્ણ સ્વતંત્ર ગ્રાહક માનવામાં આવે છે.
- કારણ કે :-
- તે પાંચી - ભણી શકે છે (બ્રેઇલમાં)
- તે સફી કરી શકે છે (પોતાની નિયમિત સફી)
- કાયદા ફેલ તેની સમતા પૂર્ણ છે.
- RBT ની સ્પષ્ટ મુચના છે. "અંધ લેખિતથી સ્વતંત્ર રીતે બેંક ખાતા ખોલાવા અને ચલાવા માટે સંપૂર્ણપણે સમમ છે.

* ખાતું ખોલવાની પ્રક્રિયા :-

- સામાન્ય ગ્રાહક જેવું જ ફોર્મ ભરાય છે.
- સફી પોતે જ કરે છે.
- ફોટો અને યુરપીસ નીર્માન.
- એ લેખિત બ્રેઇલમાં ભણી-લખી શકતી હોય તો બ્રેઇલમાં પણ ફોર્મ આપવામાં આવે છે.

→ ઉદાહરણ :- ૨૪ વર્ષના પિતૃભાઈ IT પ્રકીરણ છે. જમણી અંધ છે. તેઓ HDFC બેંકમાં સેવર ખાતું ખોલાવે છે →

→ પોતે જ સફી કરે છે → એકલુક ને મેરજેલિંગ આમુ કરે છે → બેંક તેમને સફીન ડીર સાથે કામ કરાવું મેરજેલિંગ

ગુજરાતી સિધા રાજેશભાઈ / મ.જી. ધુપવજાણી

મ) પરિણામ મહિલા શાસ્ત્ર :-

→ આજે પરિણામ મહિલા ૩૦૦-૧૦ સ્વાતંત્રી શાસ્ત્ર છે તે પોતાના નામે ખાતુ ખોલી શકે, સલાવી શકે, લોગ લઈ શકે, મોકર લઈ શકે - વધુ જ ! પતિની પરવાનગી કે મહિની જરૂર નથી.

* ખાતું કેવી રીતે લખાય છે ? (ચિકિત્સા)

→ આજે સ્ત્રી-૧ મહિલાઓ પોતાના નામે જ ખાતું ખોલાય છે.

ખાતાનું નામ લખવાની રીત	ઉદાહરણ	ક્યારે વપરાય છે ?
મારા પોતાના નામે	Smt. પ્રાંચનારવ R. Shubh	મોંઘી વધુ વપરાયું
પતિના નામ સાથે (પરંપરાગત)	Smt. પ્રાંચનારવ w/o Rakesh Shubh	ગામડે કે જુની મહિલાઓ પસંદ કરે
બેંગલોરુર નામ (કેરલીક કુટુંબ)	Smt. પ્રાંચનારવ Rakesharamvar Shubh	ગુજરાત - રાજસ્થાન માં નોકરિયા.

ઉદાહરણ :-

રિખાબેન પોતાના જ્યુરી પાર્સર સલાયે છે. HDFC માં કરેર ખાતુ ન જ રો નાખ્યો સોવરશીફ્ટ લઈ છે →
ખાતાનું નામ : Rakeshben M. Desai (Proprietor)

ગુજરાતી ક્રિયા શબ્દોના અર્થ / મ.ક. સંપૂર્ણ ગ્રંથ

→ એકબુક , નેર બેન્કીંગ , ફિડર કાર્ડ → અધુ પોતાના નામે

→ ઉદાહરણ :-

32 વર્ષની નેશબેન ઘરે જ છે, પતિ પિરિમાં છે, તેમણે SBIમાં ₹ 50 લાખનું ફોન લોન લીધું છે → ખાતાનું નામ : Smt. Neha R. Patel → લોન પોતાના નામે, પતિની કમીની જરૂર નથી → મફતે EMI પોતે જ ભરે

5) પાગલ / માનસિક રીતે અસ્વસ્થ ગ્રાહક :-

• (ગુજરાતીમાં - કારણ અને સંપૂર્ણ સમજૂતી ન હોય.)

* 1. કાયદાકીય રિવાજ (જુબ મશવની)

• ભારતીય કરાર કાયદો ગુજરાત - કલમ 123 ક 32 હેઠળ છે; જે વ્યક્તિ + માનસિક રીતે અસ્વસ્થ ગઈ અને પસંગની સમજૂતી નથી, તે કરાર કરી શકતા નથી. → એટલે તેનું બેન્ક ખાતું એકલું અસાધી શકાય નહીં અને નવું ખાતું ખુલા ખોલી શકાય નહીં.

* 2. બેન્કની 'મૂળ' ધાય તો શું ધાય ?

• એ બેન્કને અબર પડે છે ગ્રાહક માનસિક રીતે અસ્વસ્થ છે, તો બેન્ક કરાર ન કરી શકે અને ખાતું બંધ કરી દે છે અને તો જમા ન તો ઉપાડ

6) બેઇન્ડર ખાતું અને તેના ધારકો :-

* બેઇન્ડર ખાતું શું છે ?

- એક જ ખાતું જેમાં ૨ કે તેથી વધુ વ્યક્તિઓનું નામ રીય અને તેઓ બધા માલિક રીય સાંધી વધુ (પતિ - પત્ની), માતા - પિતા - દિકરો, ભાઈ - ભાઈ, બિઝનેસ પાર્ટનર વગેરે થાય છે.

* બેઇન્ડર ખાતાના મુખ્ય ૫ પ્રકાર :-

પ્રકાર		કોણ મલાવી શકે	મૃત્યુ પછી શું થાય
1. Either or સપ્રવાંશ	સાંધી વધુ પ્રયત્ન	જેનેમાંથી કોઈ એક મલાવી શકે	બાકીની વ્યક્તિને ખાતું મળી મળે
2. Anyone or સપ્રવાંશ	બધા કે એક પણ	બધા કે એક પણ મલાવી શકે	બાકી રહેલા સવધિવરને મળે
3. Jointly / જોઇન્ટલી	બધા એ સાથ મળીને	બધાની સહી જરૂરી (ઉપાડ મારે)	મૃત્યુ પછી પણ બધાની સહી જરૂરી
4. Former or સપ્રવાંશ	પહેલા વ્યક્તિ મુખ્ય	મારું પહેલી જ વ્યક્તિ મલાવી	પહેલી મરે તો બાકીનો મળે

→ ઉદાહરણ :-

1. પતિ - પત્ની (Either or સપ્રવાંશ) - કોઈ એક મરી મથ તો બીજાને તરત પૈસા મળે.

ગુજરાતી ક્રિયા શબ્દોમાંથી / ૧૨.૧. ગુજરાતી

૨. માતા + દીકરો (Fosterer or surving) માતા
જુલે ત્યાં સુધી એકલા ચલાવે, પછી દીકરાને

૩. બે ભાઈઓનો બિઝનેસ (ગાંધાપુ) એનેની સહી
વગર કોઈ એકે નહીં નીકલે

૪. દીકરો + પિતા (પિદિરા જાની દીકરો) any one or
surviving દીકરો પિદિરામાં કોઈય નો પિતા ચલાવે
શકે.

૭) પાર્ટનરશિપ કૃમિ ગ્રાહક

૧) પાર્ટનરશિપ કૃમિ શું છે ?

• જે કે તેથી પધુ વ્યક્તિઓએ મળીને બિઝનેસ
ચલાવવા માટે બનાવેલી સંસ્થા ભારતમાં આ
ગાંધીવાણી Partnership Act, ૧૯૩૨ થી કલ્પા ચલાવે

૨) બેઝમાં ખાતું કેવી રીતે ખોલાય ?

ખાતાનું નામ લખાય છે ઉદાહરણ

કર્મના નામો m/s. shreeji તથા

અથવા m/s. Patel Brothers

(m/s. = messers =
પાર્ટનરશિપ કૃમિનું ચિહ્ન)

ગુજરાતી ક્રિયા શિક્ષણ | K. N. કુપ્પલકાંચુલ

* ખાતું ખોલવા માટે જરૂરી દસ્તાવેજ (કરચિયાતી)

દસ્તાવેજ ગોંધ

પાર્ટનરશિપ ડીડ મીટીંગ કરાવેલી કોપી
મેઇલમે

ફર્મનું PAN કાર્ડ + મુદતમાં ફર્મના મામે જ સીલું
મેઇલમે

GST મરીફિકેટ

shop Act (msme)
udycam રજિસ્ટ્રેશન

જદા પાર્ટનરનું ITC
(આધારનું PAN)

Authenticity letter

કોણ ખાતું ચલાવશે તે
સખેનું સીલું મેઇલમે

ફર્મની રજિસ્ટ્રેશન

અધિકારી પુરાવા

નાઇટબિલ (રે02
એગ્રીમેન્ટ

3110

રજિસ્ટ્રેશન

ગુજરાતી ક્રિયા સરકારભાઈ / વ.સ. ગુજરાતીયલ

કે) શિવુ અવિભાજિત કુટુંબ ગ્રાહક :-

* HUF શું છે ?

- શિવુ, જૈન, શીખ અને બૌદ્ધ કુટુંબ માટે જ
- એક અસગા 'કાળની વ્યક્તિ' માનવામાં આવે છે
- આમાં પૈતૃક મિલકત + કુટુંબની કમાણીનો ઉમેરો થાય છે.
- ટ્રેકસ રિટર્ન અસગા ભરાય છે, PAN અસગા શીવુ છે.

* આપણું નામ લખાય છે ઉદાહરણ

કર્તા (મૌઘી મોટા પુરુષનું નામ + HUF)

(PAN) Shri. Rajeshbhai Patel (HUF)

અથવા

Rajeshbhai m. Patel
Hindu undivided family

આપણું ખોસવ માટે જરૂરી દસ્તાવેજ

દસ્તાવેજ

નોંધ

HUF નું PAN કાર્ડ

HUF ના નામે શીવું મેઈલ

HUF કોડ

નોટરી કરાવેલી અથવા સ્ટેમ્પ પેપર પર

ગુજરાતી ક્રિયા રાજકોલાઈ / મ.શ. ગુપ્તવશીષુવ

કર્તાનું KYC (આધાર + PAN)

બધા કોર્પોરેશનના સિસ્ટર + (કર્તા, પત્ની, ફિક્સ
જન્મ નાગરિક ફિક્સીમો, પોસ્ટ-પોલ)

કર્તાની ધોખડગા કે તે કર્તા છે અને
કુટુંબ અધિભાગી છે

બેંકનું પોતાનું SBI, HDFC, ICIC,
HUF કોર્પોરેશન Axis બધી બેંક છે.

શીય

ધ્યા

પર્ત
ધ્યા

શીય

ધ્યા